

KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
TÜZEL KİŞİLER İÇİN ŞİKÂYET BAŞVURU FORMU

Şikâyetçinin	
Unvanı	TÜRK EĞİTİM-SEN
Adresi	Talatpaşa Bulvarı No:160 Kat:6 Cebeci-ANKARA
Telefon No	0 312 424 09 60 - 64
Faks No	0 312 424 09 68
E-Posta	-----
Varsa Elektronik tebligat adresi	-----
Merkezi tüzel kişilik numarası	-----
Yetkili kişi veya vekilinin	
T.C. Kimlik No	39190949554
Adı-Soyadı	Av. Dilek ATAK
Unvanı	Avukat
Pasaport No-Kimlik No-Uyruğu (Yabancılar için)	-----
Adresi	Talatpaşa Bulvarı No:160 Kat:6 Cebeci-ANKARA
Telefon No	0 312 424 09 60 - 64
Faks No	0 312 424 09 68
E-Posta	dilek_turkegitimsen@hotmail.com
1. Şikâyet edilen idare	
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI(YÖK)	
2. İlgili idareye başvuru tarihi, idarenin cevap tarihi ve varsa idarenin bununla ilgili bilgi ve belgeleri	
İdareye Başvuru Tarihi : 06.04.2018	
İdarenin Cevap Tarihi : 05.06.2018 (Zimnen Red)	
3. Şikâyet konusuna ilişkin daha önce görülüp sonuçlandırılan veya görülmekte olan dava bulunup bulunmadığı	
Konuya ilişkin tarafımızca adli ve idari mahkemelere intikal ettirilmiş devam eden/sonuçlanan herhangi bir dava bulunmamaktadır.	

4. Şikâyet konusu

4688 Sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun 3. maddesinin; “f) Sendika : Kamu görevlilerinin ortak ekonomik, sosyal ve meslekî hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek için oluşturdukları tüzel kişiliğe sahip kuruluşları,.. ifade eder.” 19. maddesinin 2. fıkrasının “f) Üyelerin idare ile ilgili doğacak ihtilaflarında, ortak hak ve menfaatlerinin izlenmesinde veya hukukî yardım gerekliliğinin ortaya çıkması durumunda üyelerini veya mirasçılarını, her düzeyde ve derecedeki yönetim ve yargı organları önünde temsil etmek veya ettirmek, dava açmak ve bu nedenle açılan davalarda taraf olmak.” şeklinde düzenlenmiştir.

Müvekkil Türk Eğitim Sen, eğitim, öğretim ve bilim hizmetleri kolunda faaliyet göstermekte olup, üyelerinin bir kısmını da Yükseköğretim Kurulu Başkanlığında görev yapmakta olan idari personeller oluşturmaktadır.

Müvekkil sendikaya ulaşan bilgilere göre; Üniversitelerdeki idari personel; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun hükümlerine tabi olarak çalışmalarına rağmen üniversitelerin kendilerine özgü özerk yapısı olması ve merkez - taşra teşkilat yapılanmasının bulunmaması sebebiyle diğer devlet memurlarının yararlandığı yer değiştirme ve mazerete bağlı yer değiştirme haklarından mahrum kalmaları nedeniyle genel bir çerçeve yönetmeliğin hazırlanması hususunda Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'na 06.04.2018 tarih ve 420 sayılı yazı ile müracaatta bulunulmuştur. Ancak 60 günlük yasal süre içinde talebimize herhangi bir cevap verilmeyerek başvurumuz reddedilmiştir.

Öncelikle belirtmek isteriz ki; 3071 sayılı **Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun**'un “**Dilekçenin incelenmesi ve sonucunun bildirilmesi**” başlıklı **7. maddesinde** ki “*Türk vatandaşlarının ve Türkiye’de ikamet eden yabancıların kendileri ve kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri konusunda yetkili makamlara yaptıkları başvuruların sonucu veya yapılmakta olan işlemin safahatı hakkında dilekçe sahiplerine en geç otuz gün içinde gerekçeli olarak cevap verilir.*” hükmü uyarınca talebimize en geç 30 gün içerisinde gerekçeli olarak cevap verilmesi gerekirken geçen süreçte talebimize 60 gün içinde cevap verilmeyerek kanuna aykırı hareket edilmiştir.

İYİ YÖNETİŞİM İLKELERİ gereği de Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı **olumlu yada olumsuz ama mutlak surette talebimize cevap vermesi gerekirken** aksi yönde hareket ederek iyi yönetim ilkelerine aykırı hareket etmiştir. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı üzerine düşen sorumluluğu yerine getirememiştir. Öncelikle, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nın Dilekçe Kanunu ve İyi Yönetişim İlkeleri gereği kendilerine yazılan yazılara zamanında cevap vermesi gerektiği yönünde tavsiye kararı alınmasını talep etmekteyiz.

Üniversitelerimiz birbirinden bağımsız kurumlar gibi değerlendirildiğinden bu kurumlarda görev yapmakta olan idari personelin sağlık durumu, eş durumu gibi özür durumlarına bağlı yer değişikliği işlemleri yapılamamaktadır. Yer değiştirme işlemleri

sadece kurumlar arası nakil yoluyla gerçekleştirilmektedir. Ancak, nakil işlemlerinde de personel öncelikle kendisine yer değişikliği talep edecek kurum aramak zorunda kalmaktadır. Bu kurumu bulduğu takdirde ise kendi üniversitesinden 'muafakat' alma mecburiyeti bulunmaktadır. Muafakat işlemlerinin rektörlüklerin keyfi ve sınırsız takdirine bırakılması ise uygulamada mağduriyetlere yol açmaktadır. Boş kadro olmadığı gerekçesiyle muafakat talepleri çoğu kez reddedilmekte ve bunlarla ilgili açılan davaların çoğu da yargıdan dönmektedir. Üniversitelerde çalışan idari personelin, özür durumuna bağlı olarak dahi yer değiştirme yapmalarına imkan tanıyan somut kriterlerin bulunmaması aile bütünlüğünün parçalanmasına, sağlıklı yaşama hakkının ihlaline ve personelin çalışma performansı ve kalitesinin düşmesine sebep olmaktadır. Bu nedenle, üniversitelerde görev yapan idari personelin diğer üniversitelere geçebilmesi, isteğe bağlı ve özürleri varsa bu özürlerine binaen diğer üniversitelere geçişine imkan sağlayacak şekilde YÖK koordinatörlüğünde yönetmelik çıkarılmalıdır.

Üniversitelerde çalışan idari personeller 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine tâbi olarak çalışan kamu personelleridir. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Yer Değiştirme Suretiyle Atanma" başlıklı 72. maddesinde *"Kurumlarda yer değiştirme suretiyle atanmalar; hizmetlerin gereklerine, özelliklerine, Türkiye'nin ekonomik, sosyal, kültürel ve ulaşım şartları yönünden benzerlik ve yakınlık gösteren iller gruplandırılarak tespit edilen bölgeler arasında adil ve dengeli bir sistem içinde yapılır.*

Yeniden veya yer değiştirme suretiyle yapılacak atamalarda; aile birimini muhafaza etmek bakımından kurumlar arasında gerekli koordinasyon sağlanarak memur olan diğer eşin de isteği halinde ataması, atamaya tabi tutulan memurun atandığı yere 74 ve 76 ncı maddelerde belirtilen esaslar çerçevesinde yapılır. Yer değiştirme suretiyle atanmaya tabi memurun atandığı yerde eşinin atanacağı teşkilatın bulunmaması ya da teşkilatı olmakla birlikte niteliğine uygun münhal bir görev bulunmaması ve ilgilinin de talebi halinde, bu personele eşinin görev süresi ile sınırlı olmak üzere aşağıdaki şartlarda izin verilebilir

(...)

İlgili mevzuatı uyarınca verilecek rapora göre kendisi, eşi veya birinci derece kan hısımlığı bulunan bakmakla yükümlü olduğu aile fertleri engelli olan memurların engellilik durumundan kaynaklanan yer değiştirme taleplerinin karşılanması için düzenlemeler yapılır.

Memurların atanamayacakları yerler ve bu yerlerdeki görevler ile kurumların özellik arz eden görevlerine atanabilmeleri için hangi kademelerde ne kadar hizmet etmeleri gerektiği ve yer değiştirme ile ilgili atama esasları Devlet Personel Başkanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenir. Kurumlar atamaya tabi olacak personeli için bu yönetmelik esaslarına göre Devlet Personel Başkanlığının görüşünü almak suretiyle bir personel ve atama planı hazırlar." hükümleri; "Karşılıklı olarak yer değiştirme" başlıklı 73. maddesinde "Aynı Kurumun başka başka yerlerde bulunan aynı sınıftaki memurları, karşılıklı olarak yer değiştirme suretiyle atanmalarını isteyebilirler. Bu isteğin yerine

getirilmesi atamaya yetkili amirlerince uygun bulunmasına bağlıdır.” hükümleri; **“Memurların bir kurumdan diğerine nakilleri”** başlıklı **74. maddesinde** “Memurların bu Kanuna tabi kurumlar arasında, kurumların muvafakatı ile kazanılmış hak dereceleri üzerinden veya 68 inci maddedeki esaslar çerçevesinde derece yükselmesi suretiyle, buldukları sınıftan veya öğrenim durumları itibariyle girebilecekleri sınıftan, bir kadroya nakilleri mümkündür. Kazanılmış hak derecelerinin altındaki derecelere atanabilmeleri için ise atanacakları kadro derecesi ile kazanılmış hak dereceleri arasındaki farkın 3 dereceden çok olmaması ve memurların isteği de şarttır.

Aşağı dereceye atananların 68 inci maddede yazılı süre kaydı aranmaksızın eski derecelerine tekrar atanmaları caizdir.

Kazanılmış hak derecelerinden aşağı derecelere atananların aylık derece ve kademeleri genel hükümlere göre tespit edilmekle beraber, atandıkları bu derecelerde geçirdikleri süreler (kesenek ve karşılık farklarının kendileri tarafından her ay T.C. Emekli Sandığına gönderilmesini kabul etmeleri şartıyla) emeklilik yönünden eski derecelerinde değerlendirilir.” hükümleri bulunmakta ve madde hükümleri ile memurların yer değiştirmelerine ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

Anayasamızın “Ailenin korunması ve çocuk hakları” başlıklı 41. maddesinde, “Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır. Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilâtı kurar...” hükmü amir olup hüküm uyarınca devlet organları tarafından aile birlikteliğinin sağlanması ve aile bütünlüğünün korunması gerekmektedir.

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi’nin 16. maddesinde ki “Aile, cemiyetin tabii ve temel unsurudur, cemiyet ve devlet tarafından korunmak hakkını haizdir.” hükmü ve İlgi (c) Sözleşmenin **10. maddesinde** ki “Toplumun doğal ve temel birimi olan aileye, özellikle ailenin kurulması için ve aileye bağımlı çocukların bakım ve eğitiminden sorumlu oldukları sürece, en geniş koruma ve yardımın yapılması gerektiğini kabul ederler...” hükümleri uyarınca ailenin, toplumun doğal ve temel unsuru olduğu ve devlet tarafından korunmasının gerektiği ifade edilmiş ve mezkur maddeler devletimiz tarafından da kabul edilmiştir.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin “Özel ve aile hayatına saygı hakkı” başlıklı 8. maddesinde “Herkes özel ve aile hayatına, konutuna ve yazışmasına saygı gösterilmesi hakkına sahiptir...” hükmü amir olup hüküm uyarınca herkesin aile hayatına saygı gösterilmesi gerekmektedir.

Tüm bu hükümler uyarınca, **toplumun temeli olan “aile” kavramının devlet organları tarafından korunması, aile birlikteliğinin muhafaza edilmesi ve herkesin aile hayatına saygı gösterilmesi devletin ve devlet kurumlarının asli görevleri arasındadır.** Devletin ve devlet kurumlarının bu görevini yerine getirirken her türlü önlemi ve tedbiri alması gerekmektedir.

Sağlık özüne bağlı olarak da idari personellere yer değiştirme hakkı verilmelidir. Sağlık özü, insanların yaşam hakkını sürdürebilmeleri için engel koyulamayacak bir özü olup, sağlık özü bulunan idari personellerin yaşamlarını sağlıklı bir şekilde sürdürebilmeleri, tedavilerini yaptırabilmeleri için sağlık özüne bağlı olarak tedavisini yaptırabileceği sağlık kuruluşunun bulunduğu ildeki bir üniversiteye atmasının yapılması hak ve adalet gereğidir. Sağlık özü bulunan personellere yer değiştirme hakkının verilmemesi yaşam hakkını engelleyecek olup bu durum uluslararası sözleşmelere aykırı olduğu gibi telafisi güç sonuçlara da neden olacaktır.

Ancak, üniversitelerin özerk kurumlar olması nedeni ile idari personeller, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nuna göre yayımlanan **Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Yönetmelik**'te belirtilen sağlık, aile birliği, can güvenliği ve engellilik vb. durumuna bağlı yer değişikliği haklarından da yararlanamamaktadır. Bu tür kurumlar için çalışan personellerin yer değiştirmelerine imkân sağlayan tek hukuki düzenleme "kurumlar arası nakil" olarak görülmektedir. Fakat, nakil işlemlerinde de personel öncelikle kendisini talep edecek kurum aramak zorunda kalmaktadır. Nakil olmak isteyen bir memur bir kurum bulduğu takdirde de kendi üniversitesinden muvafakat almak mecburiyetindedir. Ancak, bu muvafakat her zaman verilmediğinden birçok memur mağdur olmakta, üniversitelerce takdir yetkisi kötüye kullanılmaktadır.

Bu durum, **çalışan personellerin; özür durumu, sağlık durumu, eş durumu, engel durumu vb. nedenler ile dahi yer değiştirme yapamamaları neticesinde aile bütünlüğünün parçalanmasına, var olan sağlık sorunlarının düzenli tedavi imkânı olmadığı için daha da artmasına ve ilerlemesine, personelin çalışma performans ve kalitesinde düşüşe, yer değiştirme talebi olan ve muvafakat için kurumu ile sorun yaşayan personele yapılan keyfi uygulamalar ile psikolojik baskı oluşmasına, çalışma barışının bozulmasına, eşitlik ilkesinin ihlal edilmesine** sebep olmaktadır.

Ayrıca, üniversitelerde görev yapan idari personellere üniversiteler arasında karşılıklı olarak yer değiştirme(becayış) hakkı verilmeli ve yasal düzenlemede bu hakta yer almalıdır.

Örnek olması bakımından, **SİNOP, ARDAHAN, KARABÜK, GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ İDARİ PERSONELLERİ İÇİN SOMUT KRİTERLERE BAĞLI İL DIŞI NAKLEN ATAMALARA İLİŞKİN ESAS VE USULLERİ BELİRLEMİŞ** olup idari personellerin il dışı nakil talepleri somut kriterlere bağlanmıştır. Benzer durum diğer birkaç üniversitemizde de mevcut olup ülke genelinde birlikteliğin sağlanması gerekmektedir.

Konumuzla ilgili mahkeme kararları incelendiğinde:

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 8. maddesinin ihlaline dair açılan bir davada AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ'NCE verilen bir kararda özetle *"...evli bir çift söz konusu olduğunda "aile hayatı" ifadesinin normalde bir arada oturmayı içerdiği, aile kurma hakkının bir arada yaşam hakkını içermediğini düşünmenin neredeyse imkansız*

olduğu” (Abdulaziz, Cabales ve Balkandili Birleşik Krallık Davası 28/05/1985, Seri A No:94 s.32) kabul edilmiştir.

DANIŞTAY 2. DAİRESİ’NİN 2016/9055E ve 2017/3220K nolu kararında özetle “*Bu durumda; ilgili mevzuat hükümleri ile dosyadaki bilgi ve belgeler birlikte değerlendirildiğinde davalı idarece kadro ve ihtiyaç durumu ile kamu hizmetinin etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi için gerekli koşullar gözetilerek, ilgilinin Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi emrine naklen atanmasına muvafakat verilmediği belirtilmiş olmakla birlikte; yukarıdaki mevzuat hükmü gereğince davacının mevcut görev yerinin kanunen bakmakla yükümlü bulunduğu anne ve babasının her ikisinin de bakıma muhtaç olmaları nedeniyle sağlık durumlarını tehlikeye düşüreceği dikkate alındığında, davalı idarece davacı hakkında tesis edilen işlemde hukuka uyarlık, davanın reddi yolunda verilen İdare Mahkemesi kararında ise hukuki isabet bulunmamaktadır.*” gerekçesiyle yerel mahkeme kararının bozulmasına karar verilmiştir.

DANIŞTAY 2. DAİRESİ’NİN 2016/4732E ve 2017/7493K nolu kararında özetle “*Bu durumda, ailenin korunmasına yönelik olarak devlete verilen görevin öngörüldüğü şekliyle yerine getirilebilmesinin temel koşullarından birisinin de aile birliğinin sağlanması olduğu, aksi bir uygulamanın ise, ailenin huzurunu temelden sarsarak maddi ve manevi anlamda toplum açısından giderilmesi çok zor olan zararları beraberinde getireceği, böylesi bir durumun ise, günümüzün evrensel anlamda kabul görmüş sosyal ve hukuk devleti anlayışıyla bağdaşmayacağı göz önüne alındığında; davacının eş durumu mazereti dikkate alınarak işlem tesisi gerekirken aksi yönde kurulan işlemde hukuka uyarlık, davanın reddi yolundaki Mahkeme kararında ise hukuki isabet görülmemiştir.*” gerekçesiyle yerel mahkeme kararı bozulmuştur.

DANIŞTAY 2. DAİRESİ’NİN 2016/5955E ve 2016/6069K nolu kararında özetle “*Dosyanın incelenmesinden, %98 oranında engelli, haftada üç kez diyalize girecek derecede ağır kronik böbrek yetmezliği, hipertansiyon, diyabet ve katarakt hastalıkları nedeniyle bakıma muhtaç olan davacının annesinin, günlük aktivitelerini yerine getirmede güçlük çektiği, yaşı nedeniyle de alışkın olduğu çevre dışında bakımının son derece zor olduğu ve yaşamını sürdürebilmesi için tek bekar kız çocuğu olan davacının bakımına ihtiyaç duyduğu anlaşıldığından, davacının Üniversitesi Rektörlüğü emrine atanmasına muvafakat verilmemesine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık, davanın reddine ilişkin İdare Mahkemesi kararında ise hukuki isabet görülmemiştir.*” gerekçesiyle yerel mahkeme kararını bozmuştur.

ERZURUM 2. İDARE MAHKEMESİ 2015/82E nolu kararında özetle “*Uyuşmazlığın; esi Bitlis Eren Üniversitesi’nde göreve başlayan davacının esinin olduğu ile atanmak istemiyle yaptığı başvurusu üzerine muvafakat verilmemesi işleminden kaynaklandığı anlaşılmakta olup, her ne kadar davalı idarece personel ihtiyacı bulunduğu gerekçeleriyle muvafakat verilmediği ileri sürülmekte ise de, personel eksikliğunün tamamlanmasının*

imkan dahilinde olduğu, oysa davacının Bitlis iline atanmaması halinde, aile birliğinin sağlanmasının mümkün olmadığı, bu sebeple davacının atanması durumunda sağlanacak kamu yararının daha üstün olduğunun açık olduğu, diğer taraftan Üniversite İdari Kadrolar İçin Norm Kadro ve Yer Değiştirme Yönergesinin 13.maddesinde, başka bir kuruma naklen atanmak isteyen personele muvafakat verilip verilemeyeceği konusunda es durumunun dikkate alınacağının açıkça düzenlendiği hususları bir arada değerlendirildiğinde, davacının başka kuruma atanma başvurusu üzerine aile birliğinin sağlanması amacıyla muvafakat verilmesi gerekirken, aksi yönde tesis edilen dava konusu işlemde hukuka ve mevzuata uyarlık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.” gerekçesiyle dava konusu işlemin yürürlüğü durdurulmuştur.

Mahkeme kararlarından da görüleceği üzere idari personellerin üniversiteler arasında isteğe ve özür grubuna bağlı olarak yer değiştirmeleri gerekmekte, bu hakkı kullanabilmeleri için de somut kriterlere dayalı genel bir yönetmelik hazırlanması gerekmektedir.

Anayasamızda ifade edilen hukuk devleti, hukuki güvenlik ilkesi ve belirlilik ilkesi uyarınca mağduriyetlerin önünde geçmek ve uygulamada birlikteliğin sağlanması adına idari personellerin üniversiteler arasında yer değişikliği yapmalarında dikkate alınacak yasal düzenlemenin ivedilikle yapılması gerekmektedir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, müvekkil Sendika tarafından, üyelerinin mağduriyetlerinin giderilmesi için, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı işlemine karşı şikâyet yoluna başvurma zarureti doğmuştur.

5. Talep

- 1- Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nın Dilekçe Kanunu ve İyi Yönetişim İlkeleri gereği kendilerine yazılan yazılara zamanında cevap vermesi gerektiği yönünde tavsiye kararı alınması,
- 2- Üniversiteler bünyesinde görev yapan idari personellerin, üniversiteler arasında ve kendi üniversitesindeki birimler arasında yer değiştirme(isteğe, özür ve engel durumuna bağlı olarak) yapmalarına olanak sağlayacak, somut kriterlere dayalı, Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Yönetmeliği esas alan, genel bir çerçeve yönetmeliğin hazırlanması için tavsiyede bulunulmasına karar verilmesi hususunda gereğini bilvevale arz ile talep ederim.

Tarih-imza

19.09.2018
Av. Dilek ATAK

EKLER :

- 1- Onanmış vekaletname örneği
- 2- 06.04.2018 tarih ve 420 sayılı yazı

- 3- Sinop Üniversitesi İdari Personel Nakillerine İlişkin Usul ve Esaslar
- 4- Ardahan Üniversitesi İdari Personel Nakillerine İlişkin Usul ve Esaslar
- 5- Karabük Üniversitesi İdari Personel Nakillerine İlişkin Usul ve Esaslar
- 6- Gebze Teknik Üniversitesi İdari Personel Nakillerine İlişkin Usul ve Esaslar